

El perill del bucle infinit

«Aquesta generació de polítics només podrà sobreviure si declara la independència i la consolida tot demostrant que les estructures d'estat que fa set anys que diuen preparar són reals»

Només han passat dues setmanes des de l'1-O i ja ningú recorda que el "sí" a la independència va guanyar un referèndum d'autodeterminació que es va celebrar vencent unes adversitats mai vistes. Dimarts passat, amb mig món pendent del que passava a Catalunya, el president Puigdemont va decidir que la qüestió catalana tornés a ser un afer intern de l'estat espanyol. Suspenent una independència que ni tan sols s'havia proclamat, i amb l'excusa d'una mediació internacional que de moment no s'ha revelat, el president va esgrimir el diàleg sense acotar-ne ni els termes ni els límits temporals.

Finalment, el termini ha estat delimitat aquest dilluns en una carta que torna a menysprear el dret a l'autodeterminació exercit el dia 1 d'octubre, supeditant-lo a un diàleg que sempre prendrà la forma que vulgui el govern espanyol ara que, com deien molts cofois independentistes, té la pilota a la seva teulada?. Si l'Estat no fa res, el termini de dos mesos passarà i ens plantarem a les portes de Nadal més afeblits, oblidats per l'opinió internacional i amb les institucions més degradades mentre l'unionisme es cohesionava després del xoc de l'1 d'octubre.

I què vol dir, diàleg? I per a fer què? Diàleg pot ser un referèndum pactat, una divisió d'actius i passius amb l'estat espanyol o una reforma constitucional. La reforma de la constitució, de fet, pot ser venuda com la més alta forma de diàleg, tal com el mateix govern espanyol -amb el suport del PSOE i C's- ja va indicar l'endemà del discurs de Puigdemont al parlament. Ahir dilluns, Soraya Sáenz de Santamaría va insistir en aquesta proposta després de rebre la resposta de Puigdemont a la carta enviada per Rajoy. Ja sabem que la reforma de la constitució és un altre engany que en qualsevol cas només portaria a més recentralització, però aquesta oferta és exactament la mena de diàleg que la Unió Europea -que l'única cosa que pretén és que Catalunya deixi d'incordiar- volia sentir. Una reforma constitucional dóna prou marge i, a més a més, sembla que ara per ara la idea ha agradat molt a la coordinadora general del PDECat.

També s'ha dit que l'objectiu de la suspensió indefinida apel·lant al diàleg era abraçar els "comuns", però no entenc què fa pensar a Puigdemont que després del fracàs del diàleg (com si el diàleg no s'hagués intentat per activa i per passiva, per cert), Ada Colau donarà suport a la declaració d'independència.

Per altra banda, confiar sempre en la repressió de l'Estat per legitimar els propis drets significa negar aquests drets, i a més a més és molt perillós perquè l'Estat té poder i Catalunya no. És així de senzill. Mentre el xiclet de la reforma constitucional s'allarga, els jutges i els fiscals seguiran fent el seu camí. De fet, amb el poder judicial Rajoy hi surt guanyant sempre: si es comencen a obrir procediments massivament, el govern espanyol podrà dir que la separació de poders és sagrada en un estat de dret com Espanya. I si això no passa, es vendrà com una mostra de la bona voluntat negociadora.

En aquest context de debilitat autoinduída, és possible que una part de l'independentisme posi damunt de la taula la convocatòria d'unes eleccions que es vendran com a constituents per a sortir de l'atzucac en què el propi govern de la Generalitat s'ha situat. Probablement, una part d'aquest independentisme pressionaria perquè la convocatòria d'eleccions fos simultània a una declaració d'independència que tornaria a ser retòrica pura, supeditada com quedaria a unes eleccions autonòmiques. Aquesta solució igualment convertiria el referèndum de l'1 d'octubre en un 9-N i el paper mullat de la declaració d'independència seria encara més absurd que la declaració de sobirania aprovada pel parlament l'any 2013. El bucle sense fi del processisme.

Aquesta generació de polítics només podrà sobreviure si declara la independència i la consolida tot demostrant que les estructures d'estat que fa set anys que diuen preparar són reals. L'Estat els perseguirà facin el que facin, i només el paraigua d'un estat independent reconegut podrà protegir-los de la repressió. Si el president Puigdemont es fa enrere i no declara la independència -i la fa efectiva-, potser se salvaran algunes persones que l'han assessorat, però ell serà castigat de totes maneres i a més a més doblement: per l'aparell repressor de l'Estat i pels votants que hi han confiat.

Cal tenir present, d'altra banda, que fer-se enrere no és mai una garantia de salvació: pactar el 9-N amb l'Estat no va evitar les penes d'inhabilitació ni les quantioses multes, de la mateixa manera que el fet que el senyor Cuixart i el senyor Sánchez s'apropiessin de la protesta del 20 de setembre i enviessin la gent a casa no els ha evitat ser acusats d'un delictes de sedició. A diferència del 9-N, però, cada cop colaran menys totes aquestes astúcies que només són el subterfugi de la covardia.

El president de la Generalitat ha de complir la llei del referèndum aprovada pel Parlament i fer efectius els resultats de l'1 d'octubre. Els centenars de milers de ciutadans que es van jugar la pell per a exercir el dret a l'autodeterminació mereixen un respecte. I les institucions catalanes també.